

4. 10. 2011Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Národní knihovna získala certifikát UNESCO

Praha, Klementinum:

Dnes v Zrcadlové kapli Klementina proběhlo slavnostní vyhlášení cen Knihovna roku 2011. Součástí programu bylo i předání osvědčení o zápisu pražské kolekce 526 univerzitních tezí Národní knihovny do registru UNESCO Paměť světa. Certifikát předal Radek Zdráhal, náměstek ministra kultury, do rukou Tomáše Böhma, generálního ředitele NK ČR, a Miroslavy Hejnové, ředitelky úseku Historických a hudebních fondů NK ČR.

Výše zmíněných 526 grafických listů univerzitních tezí, pocházejících z let 1637-1754, patří mezi nejcennější sbírkové celky spravované Oddělením rukopisů a starých tisků Národní knihovny ČR. Tato ojedinělá sbírka představuje nejen nejucelenější a nejpočetnější soubor grafických tezí v Česku, ale je zcela výjimečná i v celoevropském měřítku.

Co je univerzitní teze

Univerzitními grafickými tezemi nazýváme rozměrné grafické jednolisty, tištěné zpravidla na papíru nebo v ojedinělých případech na hedvábí, které sloužily k oznámení a zviditelnění veřejné univerzitní disputace, většinou konané na závěr bakalářských či magisterských studií. Teze byly vyvěšovány na veřejných místech a zasílány jako pozvánka významným osobnostem, během disputace sloužily jako program a po ní jako upomínka a předmět sběratelského zájmu.

Univerzitní teze ve své rozvinuté, umělecky ztvárněné formě, byly používány na katolických vysokých školách zhruba od konce 16. století, ovšem za své masové rozšíření a pevné zakotvení vděčí listy tezí jezuitům, kteří jednak stáli u zrodu vícera vysokých učení, jednak se v tehdejší katolické části Evropy postupně zmocňovali všech významných univerzit, včetně pražské.

V Čechách se teze rozšířily od 40. let 17. století a zanikat začaly od 70. let 18. století, přičemž časová korespondence se zrušením jezuitského řádu není náhodná. Definitivní tečku jejich kdysi tak slavné historie učinil císař Josef II. roku 1780 zákazem veškerých akademických slavností.

Irena Maňáková
Národní knihovna

Foto: Eva Hodíková, NK ČR

Univerzitní grafická teze - ukázka